

**WESELE JAKO DZIEŁO
O CHARAKTERZE
PONADCZASOWYM**

**BEATA ZIELIŃSKA
TADEUSZ BANOWSKI**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

**„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących
w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego
w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Sabina Furgoł
Dorota Dąbrowska
dr Beata Rola
Agnieszka Ratajczak-Mucharska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Wesele jako dzieło o charakterze ponadczasowym

Klasa / czas trwania zajęć:

klasa III / 45 minut

Cele

Uczeń:

- wskazuje znaczenie dramatu jako dzieła narodowego;
- dzieli się wrażeniami po obejrzeniu filmu i sztuki teatralnej;
- porównuje interpretacje dramatu;
- rozwija umiejętność postawy krytycznej wobec tekstów kultury.

Metody/techniki/formy pracy:

- praca z lekturą;
- praca z materiałem filmowym i sztuką teatralną;
- dyskusja.

Środki dydaktyczne:

- *Wesele* w reż. Wawrzyńca Kostrzewskiego;
- *Wesele* w reż. Andrzeja Wajdy;
- *Wesele* Stanisława Wyspiańskiego.

Opis przebiegu lekcji:

Część wstępna:

1. Zaprezentowanie przez uczniów wrażeń po obejrzeniu filmu i sztuki teatralnej.
2. Informacja o prawach reżysera do zmian w odniesieniu do oryginału.

Część właściwa:

1. Wskazanie znaczenia *Wesela* Wyspiańskiego jako dzieła o charakterze narodowym.
2. Dyskusja o zmianach, które wprowadzili reżyserzy w porównaniu z tekstem literackim – uczniowie podają przykłady, z którymi nie spotkali się w dramacie Wyspiańskiego, np. w wersji Kostrzewskiego – zamiast opisu dekoracji rozpoczęcie sztuki teatralnej wspólnym zdjęciem bohaterów lub zakończenie, w którym Gospodyni trzyma dziecko (próba interpretacji wprowadzenia motywów); u Wajdy – prolog, podczas którego weselnicy jadą z krakowskiego rynku do bronowickiej chaty, stylizacja legendarnego Wernyhory na Piłsudskiego.

Część podsumowująca:

Odczytanie treści zamieszczonej na stronie TVP:

Wesele jest opowieścią o społeczeństwie, narodzie, o zbiorowości. Dziś, sto lat po odzyskaniu niepodległości, wszystkie społeczne debaty krążą wciąż wokół polskiej

religijności, mitów i walk narodowo-wyzwoleńczych, niepodległości, polskiej rodziny, sztuki i zróżnicowanego, skonfliktowanego społeczeństwa. Stanisław Wyspiański w *Weselu* profetycznie zrobił miejsce na to, co gorzkie, trudne i wzniosłe w polskiej historii, w zapisie polskich traum z roku 1900 znalazło się miejsce także i na te, które dopiero miały nadejść... Wawrzyniec Kostrzewski zrealizował spektakl, opierając się na teatralnej umowności, uruchamiając wyobraźnię widza poprzez niedopowiedzenie, plastyczny skrót, symbol, skupiając się na aktorze i słowie. Struktura dramatu Wyspiańskiego wręcz nakazuje poruszać się między czasami, znaczeniami i przestrzeniami. To jedna z zachęt do odważniejszego otwarcia się na symbolizm i do przeprowadzenia głębszej analizy pod kątem współczesności. (<https://centruminformacji.tvp.pl/41012391/premierowe-wesele-w-teatrze-telewizji>)

Komentarz nauczyciela dot. wprowadzenia przez Wajdę cytatów malarskich, których nie było w dramacie – obrazu *Trumna chłopska* Aleksandra Gierymskiego, *Melancholii* Jacka Malczewskiego czy obrazów samego Wyspiańskiego.

Komentarz metodyczny:

Lekcję należy przeprowadzić po omówieniu *Wesela* Wyspiańskiego i obejrzeniu przez uczniów spektaklu w reż. W. Kostrzewskiego oraz filmu A. Wajdy. Zastosowana w lekcji dyskusja kształtuje umiejętność wypowiedzi, która jest przydatna na rynku pracy. W lekcji kształcone są kompetencje: w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej, w zakresie rozumienia i tworzenia informacji, wielojęzyczności, osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się, matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii. Podczas oceniania należy zwrócić uwagę na wkład pracy, poprawność wypowiedzi oraz nagrodzić aktywność uczniów ze SPE. Uczniom tym należy zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy, wykorzystać mocne strony ucznia, tworzyć atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i doświadczeń, dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia (np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę, zastosować zakreślenia), dostosować wymagania edukacyjne, stopień, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu i udzielić wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską, stosować ocenianie kształtujące, wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a w których miejscach popełnił błędy, w jaki sposób może uzupełnić braki oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności. Uczniom zdolnym należy natomiast umożliwić także rozwój poprzez angażowanie ich w dodatkowe czynności, opracowanie pomocy dydaktycznych.